

SLOVENE

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
za 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Kako je nastala dolenska železnica?

V.

Hoja za delnicami. — Državni zakon.

Po zimi z vozom prepotovati dve tretjini Dolenjske samo po sebi ni nič posebno prijetnega in vabljivega. Toda združiti potovanje z najintenzivnejšo agitacijo ter vzbuditi in organizirati veliko narodno gibanje z vidnim uspehom, okoli 600.000 K za železniške namene dobiti iz precej slabo dotiranih žepov posameznikov in praznih blagajnic siromašnih občin, nalagalo je meni predrznejšo tako silne napore, da se dandanes le čudim svoji krepki naravi, katera je naposled, dasi ne brez trajnih kvarnih posledic, vendar še premagala vse težave.

In akcija moja se je posrečila popolnoma! Prvi shod imel sem na „pošti“ v Velikih Lašah, obilo je bilo zbranih poslušalcev; tudi iz ribniškega trga so mi hiteli nasproti odotni znanci in prijatelji. S krepkim govorom sem jih dvignil in razvnel, vzbudil sem v svojem občinstvu ono čutilo, koje je žalibog zlasti na Dolenjskem še mnogo premalo razvito: za upanje v lastno silo! Isti dan še niso sicer podpisali Bog zna kako velikih vsot, le začetek je bil in tiščati nisem maral, pač pa so takoj iz svoje srede zasnovali agitacijski odbor in nemudoma se pričeli s pobiranjem.

In tako je delo napredovalo. Imel sem marsikateri dan kar po tri shode. Hujo je nagajalo zimsko vreme. Kmalu sem moral govoriti v prekurjeni sobani, kjer je bilo kar poginuti vročine, kmalu postavili so me v ledenomrzle prostore, kjer je steprav govrniški afekt moral premagati mučno prezebanje. Skoraj povsod govoril sem kolikor moč poljudno eno celo uro; pazno je sledilo občinstvo dokaj težki razpravi. Sedaj smo pa večinoma takoj podpisavali glavinške delnice. Treba je po vsakem govoru nekoliko odmor, hodeval sem od skupine do skupine, odgovarjajoč raznim vprašanjem in pomislekom. Največja težava je pač bila povsod, pri prostemu kmetu razjasniti pojem in bistvo takega spaka kakor je „delnica“. Ako sem moše vprašal, ali pač vedó, kaj podpišejo, slišal sem mnogokrat odgovor: „Kaj bi ne, „obligacijon“ podpišem!“ In sedaj sem kot pošten človek imel dolžnost možu dopovedati, da se moti, da je „akcija“ nekaj bistveno različnega od „obligacije“, da je delničar solastnik, dočim je obligacijonar upnik. Izvajal sem mu vse mogoče posledice iz tega pravnega razmerja, a naposled sem se povsod uveril, da je naš kmet, kojega novodobno talmi-razumništvo v predelih „Slov. Naroda“ telikokrat blati in zasramuje kot bornirano, nevedno tolpo, v svojem jedru še čudovito prebrisan in razsoden.

Seveda, na Dolenjskem je bilo, antialkoholičnega gibanja tedaj še niso poznali, in namen je bil toliko lep in koristen, da sem po vsakem shodu še moral odgovarjati neštetim zdravicam in neprenehoma trkati polnim kozarcem. Redkokedaj sem prišel v svojo sobo pred polnočjo, a potem še nisem imel miru. Določil sem potni načrt za drug dan, spisal brzojavke na razne

kraje, tuintam trebalo je tudi kaj sporočiti v pismu, končno moral sem premišljati govore, koje je bilo vsikdar prikrojiti po posebnostih doličnega občinstva — torej je preostajalo le bere malo časa za spanje, kajti na vse zgodaj trebalo je zopet naprej, v mrzlo zimsko sapo, katera je tembolj rezala, čim višje sem prišel.

O shodu v kočevskem mestu bi bil s posebnim povdarkom mogel reči: „Et haec meminisse juvabit.“ Odkrito rečem, nekako tesno mi je bilo v prsih, ko sem v spremstvu mestnega župana gospoda Loja stopil v dvorano stare mestne hiše, kjer je že vse natlačene bile kočevskega občinstva. Poleg meščanov bili so tu zbrani župani in občinski možje iz različnih kočevskih občin, kar je veljakov tedaj bilo v kočevski deželici, vse je prišlo na shod. Tu sem govoril kratko, a jedrnat. Znal sem, da imam pred seboj večinoma trgovinsko izšolano poslušalstvo, torej sem se omejil le na en predmet: prepad blagostanja v sedanjosti osamelosti in rešitev po novem občilu, in posluževal sem se zgolj enega govorniškega sredstva: apeleval sem na tisto čudovito zvestobo, katero kočevski naš sosed in sodeželan vedno v svojem srcu goji nasproti svoji rodni pokrajini. Mislil sem, da sem govoril res prepričevalno, tembolj sem bil osupnen, ko med celim govorom in istotako po govoru ni bilo slišati niti najmanjšega odobravanja ali pritrdjevanja. Ali kmalu sem prejel svoje zaščene. Par minut po končanem govoru je še vladala po dvorani napeta tišina, potem se dvigne majhen, neznan, staričav možiček — menda se je vrlina zval Gruber — ter poreče skromnim glasom: „Ich geb' tausend Gulden.“ In sedaj se je pričelo kar tekovanje med podpisovalci, tekem četrte ure imel sem že pravo krepke podpise za mnogo tisočakov.

Iz Kočevja držala je pot v snežnih zametih preko Starega loga, Fužin, Toplic, kjer sem tudi imel zborovanje, v Novo mesto, odtod čez Mirno peč, Trebnje, Št. Vid in Višnjo Goro nazaj v Ljubljano. Povsod shodi, več ali manj povsod isti ugodni uspeh. Zlasti se je odlikovala Temeniška dolina s posebno požrtvovalnostjo. Izmed premnogih zanimivih podrobnosti navajam le en dogodek, kateri se dá pač izkoristiti kot argumentum ad hominem zoper one fanatike šolske omike, koji načeloma odrekajo alfabeton volilno pravico. Bilo je na šestmesečnem shodu v ondodnem šolskem poslopu. Pri podpisovanju delnic se med drugimi tudi približje oblasten kmetič ter hladno dušno poreče: „Pa še mene zapišite za en taužendar.“ Po svoji navadi ga povprašam: „Oče, ali ste pač razumeli, kaj si boste nakupili za ta tisočak? Ali pač znate, kaj pomeni akcija ali delnica?“ Skoro raj nejevoljno se mi odreže: „Že vem.“ Jaz na to: „No, hvala lepa, pa podpišite svoje ime na to polot!“ Pomolim mu pero, on se ga dotakne s tremi prsti svoje mogočne desnice. Jaz, v prvem hipu pozabivši, kaj pomeni pravna ta šega, ga z nova pozovem na podpis. Tedaj se pa kar zadere nad menoj: „Ali že nisem prijel za pero?“ Okolo stoječi mi tedaj stvar pojasnijo, češ, ta možak, kateri se je baš bil zavezal na plačilo tisoč goldinarjev v železniške namene — ne zna podpisati svojega imena!

Potovanje sem tedaj izvršil s sijajnim uspehom, vrnivši se na Dunaj, obsuli so me s čestitkami trgovinski minister in prvi nje-

govni činovniki ter tovariši v drž. zboru. Dobili smo potem vladno predlogo, katera se je odmah izročila železničnemu odseku. Izbran sem bil za poročevalca, nemudoma sem izdelal dokaj obsežno poročilo. Odsekova razprava ni bila posebno huda. Ugovarjal je največ stari Herbst, nekoliko pomislekov imel je tudi izborni veščak v narodno gospodarstvenih zadevah Poljak Bilinski, kasnejši finančni minister v Badenijskem kabinetu, sedaj gouverneur avstro-ogrske banke. Kolikor mogoče ugodil sem opravičenim ugovorom. Najvažnejša prememba na vladnem načrtu je bila pri členu II. kjer se je med pogoji državne udeležbe izrecno omenjala obveznost dežele Kranjske prispevati k stavbeni glavnici ali s prispevkom 500.000 gld. za glavinške delnice ali pari ali pa s prevzetjem približno enakovredne garancije za prioritetni dolg. Končno besedilo zakonskega načrta stilizovala sva skupaj tedanji sekcijski načelnik in kasnejši železniški minister Wittek in jaz. Moje poročilo datovano je s 3. maja 1890, v večerni seji 9. maja bila je sprejeta predloga brez debate in še tiste noč prinesle so moje brzojavke znamenitejšim dolenjskim občinam veselo naznanilo o sprejeti dolenjski železnici!

A sedaj so bile tudi moje moči pri kraju! Naporno delo zadnjih mesecev, zlasti pa pretirana gonja na dolenjskem potovanju sta me razrušili. Naravnost povem, v mladih letih skušal sem bil vojaške štrapace o vojnem času, toda proti silnim naperom dolenjske agitacije je vse le bilo prava igrača. Najprej odpovedali so moji živci. Na enkrat nisem več slišal. Zdravil me je sloveči dunajski specialist prof. dr. Urbantschitsch. — Zahajal sem k njemu vsak dan skozi celi teden, naposled je odložil zdravniške instrumente ter mi rekel: Gospod uho je zdravo, ali Vi ste popolnoma razdrti v svojem živčnem organizmu. Takoj preč z Dunaja v kako samotno planinsko vas, v največji mir, da se Vam pomirijo živci! Ali jaz sem že z grofom Hohenwartom se bil dogovoril, da pojdem kot delegat v Budimpešto. Vprašal sem torej zdravnika, ne bi li mogel udeležiti se delegacijskega zasedanja. Resno mi odgovori: „Ako Vam je kaj na Vašem življenju, storite brezpogojno to, kar sem Vam svetoval.“

In tako sem, mesto v mažarsko stolnico, se podal k dolgoletnemu svojemu znancu, ljubeznivemu župniku Jan. Messarju v Bohinjsko Bistrico. Toda nisem bil belan zgolj na živcih. — Na dolenjskem potovanju nakopal sem si bil tudi pljučni katar ter ob enem pošteno si pokvaril želodec. Na prehlajenje nisem mnogo pazil, preveč sem zaupal svojim krepkim pljučam. A v Bohinjski Bistrici mi je postajalo slabše od dne do dne. Podam se nekega dne, ko me je bolezen čim dalje bolj mučila, k prijatelju dr. Jelovškemu v Radovljico. Ta me prišče, se prestraši, mi pove, da sem v veliki nevarnosti ter mi takoj ukaže, da ležem pri njem v posteljo. In ležal sem v hiši moža, kateri se je meni nasproti skazal pravega samaritana, dolge tri tedne. Ko je opasnost postala vedno resnejša, pozvali so brzojavnim putem mojo soprogo z Dunaja. Skoraj mesec dni je trajalo, da so me vedno še bolnega mogli transportirati nazaj na Dunaj.

No, bojazen dr. Jelovška se ni uresničila, jeklena moja narava poleg najtočnejše oskrbe je povzročila, da so se mi

ozdravila bolna pljuča. Le živci še do danes niso v redu. Skoraj po vsakem večjem duševnem naporu se mi vračaje neurastenjski popadki, trajna posledica pretiranega dela za dolenjsko železnico. In tako je „Slov. Narod“ opravičen, me vsako leto pošiljati „v Mozirje hladiti si živce!“

Da, v istini se z lepa ne dobó večja podlost in gnusnejša srčna nizknotnost, nego je v očigled takim dejstvom obelodanijo moji novomeški protivniki.

Kaj poreče poštenjak — in bodi si še tako velik nasprotnik mojemu političnemu nastopu, — zlasti o postopanju znanega novomeškega terorista, kojemu so vsa gori navedena dejstva le predobro znana in kateri navzlic temu izliva smrdljivo golido svojih čencarij v „Narodu“ črez moj politični značaj, češ, Šuklje nikoli ni ničesar storil za našo železnico! Mene pač ne spravi iz duševnega ravnotežja. Njemu in njegovim sotrudnikom nasproti se držim velevitih Dantejevih besed: „Non ti curar di loro, ma guarda e passa!“ In tako daleč sega moja prizanesljivost, da mu celo postrežem z dobrim svetom. Pred tedni naslovil je ta časnikarski franc-tireur v enem svojih klavernih članke v „Sl. Narodu“ mojim sinom sledeče drzne besede: „Sinovi, sramujte se svojega očeta!“ Svarim ga, naj odslej opusti jednake šale! Naj pusti pri miru moje fante, v svojem lastnem interesu! Moji sinovi so hvala Bogu od prvega do zadnjega dostojni, pogumni, krepki fantje. Novomeški „Knallprotz“ jim kar nič ne imponuje, strahopetnosti ne poznajo, tembolj sem jim hvaležen, da so uvaževaje izrecni nasvet svojega očeta zaničljivim preziranjem molčali na njegovo izzivanje. Toda trajnega poročstva za njih hladnokrvnost ne bi maral prevzeti. In tedaj naj se mojster zabavljač onstran Krke ne oglasi več z enakim apelom na moje sinove, sicer utegne se pripetiti, da enemu ali drugemu mojih fantov mine potrpežljivost ter da kaznuje širokoustneža na oni način, kateri je po mnenju dostojnih mož najbolj prikladen enaki pasmi!

Na Kamnu.

Fr. Suklje.

Volivna reforma za ljubljanski občinski svet.

Načrt volivne reforme za ljubljanski občinski svet je dotiskan. Občinski svetovalci ga imajo že v rokah, torej ne bo dolgo, da pride pred občinski svet. Tega se je zavedalo „Slovensko katoliško delavsko društvo“, ki je že pred desetimi leti pričelo gibanje za reformo volivnega reda v ljubljanski občinski svet. Takratnega shoda tega društva se je udeležil tudi g. župan Hribar, ter je objubil ustreči delavskim željam. Ostalo je 10 let pri obljubi, a naše delavsko društvo ni mirovalo ter je v tej zadevi priredilo tekom let mnogo shodov in oddalo opetovano peticoje. Sedaj je tiškan načrt nove volivne reforme za občinski svet že razdeljen — Slovensko katoliško delavsko društvo je zato smatralo za svojo dolžnost opozoriti ljubljansko javnost na to dejstvo in povzdigniti glas, predno ne bi bilo prepozno.

V ta namen je „Slovensko katoliško delavsko društvo“ sklicalo za včeraj dopoldne shod v areni „Narod. doma“. Začetkoma je kazalo, da shod vsled velikega napora, ki ga je delavstvo imelo zadnje dni vsled boja za volivno reformo za drž zbor in vsled poznega naznanila, ne bo

dobro obiskan, vendar se je kmalu nabralo toliko delavstva, da je bila arena „Narodnega doma“ skoro polna.

Shodu je predsedal društveni predsednik tovariš Kos, ki je dal besedo g. dr. Evgenu Lampetu, katerega je društvo naprosilo, naj poroča o novi volivni reformi.

Dr. Lampetovo poročilo o novem volivnem načrtu.

Dr. Lampe pravi najprej, da ni predloženi načrt volivne reforme nobeno enotno delo, izdelano po kakem vodilnem načelu, ampak je zneseno od vseh vetrov. Ta načrt je podoben skrapanemu plašču, v katerem je polno črnih, rjavih, zelenih krp, in v zadnjem kotičku se zasledijo tudi prav majhna rdeča krpica. (Soc. demokracije kličejo: Ves mora biti rdeč!) Opazuje se v njem tendenca, sedaj vladajoči stranki ohraniti gospodstvo še nadalje in pri reformi le nekoliko pomiriti javno mnenje, ne da bi se omajalo stališče vladajoče stranke.

Pred vsem ne moremo odobravati, da se je ohranila dosedanja razdelitev treh volilnih razredov, ki ne odговarja istinitim potrebam. A ta se je še poslabšala, kajti načrt jemlje volivno pravico ženskam, ki se jo že imele. (Ču!te!) Torej ni to razširjenje, ampak omejitev volilne pravice!

Župan Hribar utemeljuje to določbo: „Po mojem mnenju ta volilna pravica itak ni imela pravega pomena, ker je ženske niso smele izvrševati same. Proti temu, da bi se ženskam dala neposredna volilna pravica, govori pa veliko tehničnih razlogov, med katerimi je najvažnejši pač ta, da za rodbinsko in družabno življenje ni koristno, ako se ženska preveč udeležuje strankarskih bojev, ki dandanes tudi pri take eminentnih nepolitičnih stvareh, kakor je uprava občin, le preradi prehajajo na politično polje.“

Kako to, da so ravno pri volivni pravici tako v skrbeh za rodbinsko življenje? Ženskam se naravnost odreka sposobnost za sodelovanje pri javnih zadevah. A to je v direktnem nasprotju z vsemi liberalnimi načeli. Ali ni „Slov. Narod“ tolkokrat pisal, da hoče liberalizem rešiti ženstvo iz re akcionarnih spen, da hoče dvigniti ženski spol do popolne enakopravnosti z moškimi? Ali ni pisala „Slovenka“, glasilo istega liberalnega ženskega društva, katerega odbornice so soproge prvih naših liberalcev, najgorečnejše za žensko emancipacijo na vseh poljih? In zdaj pride liberalni občinski svet, ki vzame ženskam še tiste trohe javnih pravic, ki so jih uživale v dobi teme in nazdnjstva!

To je pa v pretislovju tudi z načelom posestnega zastopstva, na katerem so osnovani volilni razredi. Če je odvisen glas od davka, se mora varovati enakopravnost tudi davkoplačevkam.

Delavskim zahtevam so ustregli v toliko da določajo IV. razred, v katerem naj volijo oni, ki doslej še niso imeli volivne pravice. Prav je, da se ne predlaga splošna kurija, a ta predlog ima več hib. IV. razred dobi samo 6 zastopnikov, ko jih imajo vsi drugi po 10. Zakaj se tem množtevilnim volivcem ne da vsaj toliko zastopstva, kakor ga imajo maloštevilni volivci prvega razreda? Dalje se zahteva za aktivno volivno pravico petletno bivanje v Ljubljani. Prav je, da se zahteva neka stalnost za volivno pravico v občini, a zahteva petletnega bivanja preveč omejuje volivno pravico. Saj se za pasivno volivno pravico zahteva stalno bivanje v Ljubljani, torej ne more biti itak nihče izvoljen, ki ni stalen občan. Čemu tako omejevati število volivcev? Interes za občino ne izvira iz tega, da je kdo bil v občini, ampak iz tega, da bo živel v občini.

Tega omejevanja n. pr. ni pri uradništvu, ki nima toliko interesa do občine, kakor pa delavstvo. Drugi razred je domena uradništva, ki ne plačuje občinskih doliad, ki je preskrbljeno od države in dežele in torej občine ne potrebuje, a vendar ima ta uradniški razred toliko predpravil pred delavskim ljudstvom, ki mora v svojem lastnem interesu imeti največje zanimanje za občinsko gospodarstvo. (Tako je!)

Bistvena izprememba je v tem, da se določa volilna doba šestih let in dopolnilne volitve po preteku treh let. In zakaj to? G. župan utemeljuje to s tem, da triletna volilna doba in vsakoletne dopolnilne volitve „prevzročajo preveč razburjenja“ (Veselosť). Kako to, da se zdaj take boje razburjenja?

Govornik se ozre nato na občinske dolgovce. V zadnji seji je občinski svet sklenil stvari, ki pomenijo politični milijon novega dolga. Župan je rekel, da se bode naležilo doklade na direktni dadek. A kdo bo to plačal? To bodo plačali v večini delavski stanovi, ker bodo jedila in stanovanja za toliko dražja.

In pred tako važnim sklepom, ki pomenja velike obremenitve občine za več nego pol stoletja, se ni sklical nben javen shod, na katerem bi se bile o tem razpravljalo. Cisto brezčutno gleda meščanstvo na

vse to. Kje je mesto z lastnim statutom, kjer ne bi vladalo ječa stranka sploh nikdar ne sklicala nobenega shoda in razgovora z volivci? V Ljubljani pa že več nego deset let nismo doživeli nobenega javnega shoda od te strani. Delavstvo kaže torej danes več smisla za občinsko gospodarstvo, nego večina meščanstva.

Zato pa ne more predloženi volilni načrt zadevoljiti delavstva. In vendar je neobhodno potrebne, da pride delavstvo do besede v obč. svetu. Ali bi bilo n. pr. mogoče, da bi se bile toliko časa vzdržale grezne razmere, ki so se razpravliale pred sodiščem prošli teden, ako bi bilo v občinskem zastopu delavstvo, ki bi bilo pevdignilo svoj glas za človeško dostojanstvo proti podlemu izkoriščevanju? Najstrupeneši sad na trilem drevesu sedanje družbe je dvojna moralna, po kateri je dovoljeno izkoriščanje in razkošje onim, ki imajo bogastvo, slabejši pa se izroča njihovu nasilju.

Ko so nesrečne žrtve madame Löwy pričale pred sodiščem, je celo judovski advokat, zastopnik „madame“, kazal nanje kot bitja, ki jih vsi „boljši“ ljudje zaničujejo. Da, kadar jih okužene policija odtraja po odgonu, tedaj se jih sramujejo — zakaj se jih pa ti „boljši“ ljudje prej niso sramovali? (Burno odobravanje.) Ali bi bilo mogoče, če bi delavstvo imelo besedo v javnosti, da bi se posredovalnica za poštno željavo dele bavila hkrati tudi s takim poslom, ki se ga mora celo zastopnik madame Löwy sramovati? Proč z dvojno moralo! Povzdigniti moramo prapor poštnega dela. Naše geslo je: Delu slava, delu čast! (Burno odobravanje.)

Radovedni socialni demokrat temeljito poučen.

Sodrug Tokan se je po dr. Lampetovem govoru oglašil k besedi ter je dejal: Vprašam naše „klerikalce“, kako stališče zavzemajo oni napram volivnemu sistemu dr. Luegerja na Dunaju, kako stališče napram tirolskim klerikalcem, ki so se izjavili proti volivni reformi in kako stališče napram temu, da je dr. Lueger na Dunaju prepovedal mestnim podjetjem počivati na dan 28. t. m.

Dr. Lampe je Tokanu takoj krepko odgovoril: Tu ni nobenega „klerikalca“, tu je delavski shod in ne govori se tu o klerikalcih, ampak o volivni reformi. Tu je shod „Slovenskega katoliškega delavskega društva“, katerega so sklicali delavci, tu nihče delavcev ne terorizira, premislite poročilo, sklenite pa kakor hočete. Z dr. Luegerjem nimamo nič opraviti (Klici: Tako je!) on nima nič opraviti z našim socialnega delavstva v Avstriji, ki si svoje načelnništvo samo voli. Zato, kar dr. Lueger dela, ne moremo biti odgovorni mi, zoper eno stvar, katero zagovarja dr. Lueger sem danes tu odločno govoril: zoper pogoj petletnega bivanja v občini. V tej točki sta sležna — Hribar in dr. Lueger. Dr. Lueger in Tirolci čisto nič nimajo opraviti z ljubljansko volivno reformo. Tiste, ki so pred nami, primimo, in jaz le želim, da bi so drug Tokan s tisto korajžjo, katero razvija proti dr. Luegerju, nastopil tudi proti Hribarju. Kar se tiče Tirolcev ondi bijejo proti konservativizmu boj krščanski socialci, mi ne stojimo na stališču tirolskih konservativcev, ampak na stališču naših poslancev, katerih stališče je jasno in odločno. (Klici: Mi moremo biti odgovorni le za to, kar dela „Slovenska ljudska stranka.“) Dr. Susteršič je na shodu v „Mestnem domu“ nastopil proti Ebenhochu. Kar se tiče 28. novembra, smo svoje stališče pokazali s tem, da smo praznovali, da smo podpirali gibanje za praznovanje in tudi delodajalci in podjetja, ki so v ožji zvezi z nami, so se takoj postavili na to stališče. V imenu naših industrijcev in meščanstva je šel tekom zasedanja dež. zbora v deputaciji k dež. predsedniku tudi naš mož tovarnar, ki se je izjavil za delavsko zahtevo po splošni in enaki volivni pravici. To smo zagovarjali. Če se bome mi v tem pregrešili, nas le napadajte, dokler pa mi prav delamo, nas pustite pri miru z očitanjem drugih, za katere nismo mi odgovorni. (Burno pritrdjevanje.)

Drugi govornik slovenskega krščanskega-socialnega delavstva.

Tovariš Puhar je nato razpravljal o dolžnostih občine do prebivalstva: nadziranje slabih stanovanj, brezplačne učne potreščbine, da se tudi talenti delavskih otrok razvijo. Brezplačni šolski zdravnik brezplačno preiskuj šolske otroke, učitelj ne imej preveč otrok v enem razredu, da bo peek uspešnejši, obrtno nadaljevalni pouk naj se vrši po dnevu, občina naj gleda, da se ne bo izrabljalo v tovarniškem delu otrok, posredovalnica za delo mora dajati brezplačna pojava. Pravijo da delavci nimajo dovolj izobrazbe, ne dajo, ne preskrbe nam pa nič. Dajte nam brezplačnih ljudskih

knjižnic in čitalnic! Obč. na zidaj cenena delavska stanovanja, ki naj postanejo sčasoma last delavca, da se ne bode tako silno množilo število oseb v ubežnicah. Govornik izjavlja, da naša občina za to nima smisla, zato vuu s splošno in enako volivno pravico tudi zaljub občinski s et! (Odobravanje)

Resolucije.

Tovariš Jožef Gostinčar utemeljuje resolucije in pravi, da so se na magistratu dolgo časa izgovarjali na to, da tiskar Hribar ne dotiska nove volivne reforme, krivda je bila pa baje drugje. Četrti kuriji se hoče dati šest mandatev, dočim imajo ostale kurije po deset mandatov! Uradnik, ki pride v Ljubljano, ima takoj volivno pravico, delavec pa bi moral čakati pet let. Kako pride ravno delavec do tega, da more biti izvoljen šele, če prebiva stalne tukaj in je sprejet v občinsko zvezo. Govornik kritizira socialnopolitično delovanje občine, katerega spleh ni. Kje je pri naših občini kak socialno politični odsek? Obrtni svet je prišel s težavo skozi, a ni ne duha ne sluha o njem. Blagostanje ustvarja delavec s pozitivnim delom, a današnja moderna družba ne daje delu veljave in ne delavcu tega, kar bi mu resnično šlo.

Zato pa vztrajno delujmo, da dobi veljavno delo in ž njim delavec ono čast, kakor oni, ki izvršujejo negativno delo. Kakor za volivno pravico v državi in deželni zbor, bori mo setudiz za volivno pravico v ljubljanski občinski zastop. Z drobtinicami se ne zadovoljimo! Dobiti moramo to, kar nam v smislu dela gre. Izkušajmo, da se po vsej Ljubljani razvije ta misel, da tudi za mestne občine zahtevamo splošno in enako volivno pravico, prireajmo razne shode, nastopajmo prijateljski, ko se gre za skupno stvar. Javno protestujemo proti reformnemu načrtu, protestujemo pa tudi proti onemu, kar se je godilo na številki 13 (nekateri socialni demokratie kličejo: „O tem ne govorimo!“ Klici: „Ali ste tudi vi prizadeti? Gostje se oglašajol“) ne da bi mestni magistrat dolga leta posegel vmes in se ni postavil toliko let niti proti izkoriščanju. Predlaga naslednje resolucije:

Javni shod „Slovenskega kat. delavskega društva“ v „Narodnem domu“ dne 3. dec. t. l. izjavlja glede reformnega načrta, ki ga misli predložiti ljubljanski župani občinskemu svetu:

1. Grajam, da se je pustila sedanja razdelitev razredov, ki ne odgovarja koristim občine in ljudskim zahtevam.

2. Grajam nedoslednost, da se v tem volivnem načrtu, ki je osnovan na posesti, jemlje ženskimi volivkam volivna pravica, ki so jo že imele.

3. Grajam utemeljevanje, po katerem se odreka ženskimi sposobnost sodelovati v zadevah javnega življenja.

4. Grajam, da se je IV. volivnemu razredu odkazalo samo šest zastopnikov, ko jih ima vsak drugi po deset.

5. Grajam, da ima potem volilnem načrtu uradništvo več vpliva na avtonomne občine, nego delavstvo, ki je pri občinskih zadevah bolj zainteresirano.

6. Grajam, da se zahteva za volivca IV. kurije petletno bivanje v občini, ki se za volivce drugih razredov ne zahteva.

Grajam brezbržnost meščanstva, ki vživa politične privilegije, pa se ne zgane ob važnem času, ko mu mestna občina za dolga desetletja nalaga velikanska bremena.

Od deželne vlade zahtevamo, da vzame delavsko posredovanje tvrdki, ki se bavi s poslom, ki je v kulturni državi nezdružljiv z delavskim posredovanjem.

Zahtevamo reformo pravne policije.

Tokan blamira socialno demokracijo.

Končno se še enkrat oglašil sodrug g. Tokan, ki izjavlja:

Z odgovorom dr. Lampeta ni zadovoljen. Po svojem načrtu so vsi klerikalci rimsko klerikalni, vsi goje rimski klerikalizem. Nedavno se je vršil neki taki klerikalni sestanek na Dunaju, katerega se je udeležil tudi dr. Lampe in tam dr. Lampe ni protestiral proti dunajskemu volivnemu sistemu. Tam bi bil dr. Lampe moral protestirati proti dunajskemu volivnemu sistemu v obč. svet. (Tam je bil vendar samo nepolitični katoliški shod, ki se je pečal z vse drugimi vprašanji.) Izjavljam v imenu soc. demokracije: Vsa naša pozornost mora biti sedaj obrnjena na volivno pravico za državni zbor, kjer je volivna pravica v nevarnosti. Izjavljam v imenu soc. demokracije, da vse druge se pravi boj cepiti in kdo to dela, je največji sovražnik volivni pravici. Sicer nam je pa volivna pravica v državni zbor mnogo važnejša nego v občinski svet. Ako bi ljubljanski občinski svet sedaj tudi sklenil splošno in enako

volivno pravico, bi je vlada ne potrdila; ker dokler ne bo take pravice za državni zbor, je tudi drugod ne bo potrdila; Sicer pa tudi nam ni prav, da ima četrt kurija samo šest mandatov in protestiramo proti nekaterim točkam volivne reforme posebno proti določitvi pogoja za petletno bivanje v občini. V prvi vrsti se gre sedaj za državni zbor (Klici: Seve tudi za državni zbor!) zato protestiramo, da bi se sedaj moči cepile. (Klici: Zakaj bi se cepile, če protestiramo proti krivicam nameravane volivne reforme!) Tu je ko: binavščine naših klerikalcev vmes, ki hočejo, da bi v boju za splošno in enako volivno pravico se moči cepile (Klici: Vi to hočete! Mi tega nikdar nismo hoteli in vedno samo nasprotno povdarjali. Kdo je Vas danes kaj napadal?) — Druga se noče z današnjim shodom nego metati peska v oči. Zadnji boji za volivno pravico v državni zbor so dokazali posebno v tobačni tovarni, kako klerikalci svoje ljudi vzgojujejo. Vse sile so morali napeti socialni demokratie, da so zadržali od dela delavke. Vse krščansko socialno delavstvo je tiščalo na delo, 28. novembra so klerikalke prve tiščale na delo in predsednik podpornega društva tob. delavstva je bil, ki je šel na delo. Tokan izjavlja, da socialni demokratie na shodu nimajo sedaj nič opraviti.

Nato Tokan s približno 70 semišljeniki (vseh udeležencev je bilo 300) zapuša dvorano, socialni demokratie kriče, da bi preprečili kak zaslužen odgovor Tokanu; vidi se da je načrt socialnih demokratov preprediti končno tudi glasovanje o resoluciji zato se naznanjena kršč. soc. govornika Stfe in Gostinčar takoj odpeveta besedi, predsednik Kos pa dá hitre resolucijo na glasovanje s pozivom, naj člani „Slov. katol. delavskega društva“ obstoje, drugi ki so proti, pa naj vzdignejo roke. Niti vsi socialni demokratie niso sledili Tokanu, ker se jim njegovo postopanje zdi čisto neumljivo, s socialnodemokratskega stališča, kajti „Rdeči Prapor“ je ves čas pisal, da se mora delavstvo bojevati za vpeljavo splošne in enake volivne pravice v vse zastopne in mu vendar zato nihče ni očital, „da boj cepi“. Resolucija je bila sprejeta, med tem ko so Tokanovi socialni demokratie marširali skozi vrata in se niti grajinad tako čudnim volivnim načrtom niso hoteli pridružiti!

Predsednik Kos je nato shod zaključil ter se zahvalil za udeležbo. — Z. dra se je začel klic: „Živela splošna in enaka volivna pravica!“

Izdajstvo socialne demokracije.

K temu shodu se nam piše iz krščansko socialnih delavskih krogov:

Tokan s svojim govorom ni storil drugega, nego da je socialno demokracijo do kosti blamiral. Jasnega čela in odločno lahke kaže slovenske krščansko socialno delavstvo na 28. november, da se je vedno brez predsodkov pridružilo stvari, katere je smatralo za dobre, socialna demokracija je pa včeraj s Tokanom pokazala, da išče samo strankarstva, ne stvari, sebe, ne koristi ljudstva. Nam je bilo vedno vse eno, kdo je sprožil kako stvar, pridružili smo se, če je bila stvar dobra. — To je edino pravo stališče in le natak podlagi morenapredovati celokupno delavstvo. Mi smo delavsko prijaznost dokazali, Tokan s svojimi tovariši pa ne!

Nas ni treba Tokanu prav nič opozarjati na boj za volivno pravico za državni zbor, vedno se slovenski krščanski socialci v tem boju stali na mestu, bojevali smo se že prej in priredili nebrej shodov še, predno se je socialna demokracija spomnila na 28. november in s te poti nas ni spravilo niti to, da smo bili v tem boju pred leti na Starem strelišču od tistih socialnih demokratičnih voditeljev, ki so bili že plačani od „Nareda“, na veselje in na ljubo „Narodovcem“ zavratno napadeni. Tudi v bodoče bomo v tem boju storili svojo dolžnost, naše ljudstvo v tem boju še ni odločilo svojih pušk, vedno je še pripravljeno na nadaljni boj in tudi na žrtve, iz tega pa ne sledi, da bise moralim edtem časom doma za ljubljanski občinski zastop se pustiti ukaniati za svoje pravice, — volivna reforma je že tiskana in bo vsak čas predložena obč. svetu — kar bi po določilih nove volivne reforme za občinski svet pomenjalo pustiti nasprotnikom delavskega ljudstva moč za desetletja in desetletja v rekah. Tudi doma se pred tem ne smemo pustiti pritiskati ob stenoi! Če pa Tokan nima toliko poguma in doslednosti, je to dovolj žalostno zanj, še bolj žalostno pa za tiste, ki mu kakor brezmiselnice ovce slede.

Neumno je torej, če Tokan govoriči o cepljenju boja. Zakaj so pa socialni demokratie med parmeseci sami predložili občin-

skemu svetu peticijo za volivno reformo, če meni Tokan, da se pravi to moči „cepiti“. Kje je doslednost?

Tokan se včeraj tudi ni hotel izjaviti za splošno in enako volivno pravico v občinski zastop, češ da bi vlada take volivne pravice itak ne potrdila. S tem se je postavil govornik soc. demokracije popolnoma v nasprotje z načeli socialne demokracije. Zakaj se pa torej tako borili proti dunajskemu Luegerju in hoteli od njega splošno in enako volivno pravico za občinski svet dunajski? Tokan je odkril velik del — soc. dem. hinavščine. Kje ostaja načelno stališče, če mu ves boj, če bi se vedno ozirali na mnenje vlade? Ali sme soc. demokracija šele takrat zaropotati, kadar vlada pomigne? Ali ima Tokan tako dobre zveze z vlado, da že naprej ve, kako bi bilo? Sploh pa je ljubljanska občina avtonomna, ki ima pravico do lastne uprave. Tokan se je včeraj postavil s svojim izrekom v popolno nasprotje z vodilnim glasilom jugoslovanske soc. demokracije, ki piše o volivni reformi v ljubljanski obč. zastop: „Taka volivna reforma vendar ni nebena reforma. In naprednost moderne Ljubljane prihaja v čudno luč s takimi načeli. Iz tega pa tudi lahko sklepamo, kako neokritično je bil tisti predlog v deželni zboru zasnovan, ki govori za splošno in enako volivno pravico za državni zbor. Najprej napravite pošteno volivno reformo doma, kjer imate potrebne moči za presoditev v vseh, — potem bomo verjeli, da vam je kaj za splošno in enako volivno pravico za državni in deželni zbor, slovenski liberalci! Dokler tega nesorite, bomo vedno mislili in trdili, da se blivite!“

Kdo je torej hinavec: „Rdeči Prapor“ ali Tokan? Kdo meče komu peska v oči? Ali Tokan ne ve, da je pred tedni v mariborskem občinskem svetu soc. dem. občinski svetnik predlagal splošno in enako volivno pravico in je Resel v graškem občinskem svetu govoril zanj? Ali so tudi ti hoteli s tem odvrniti pozornost od boja v parlamentu in boj „cepiti“? Kde je torej hinavec, ti vsi, ali — Tokan? Hinavec v takem velikem boju se je delavstvu najbolj treba ogibati! Mi torej nismo rušili nobene edinosti, kajti s tem, da se shod skliče za dobro, pravično in nujno stvar, se ne ruši edinost. Tokan je pokazal, da njemu in njegovim privržencem ni za resnost in da se v tem oziru ljubljanski sodrugi mnogo razlikujejo od sodrugov drugod.

Prav neumesten in nizek je bil tudi Tokanov napad na delavstvo tobačne tovarne, brez katerega bi 28. november nikdar tako sijajno se ne izvršil, kakor se je. Kar ni bilo v redu, so povzročili socialni demokratje sami, ker se na večer 27. novembra na svojo roko sklicali shod v areno „Narednega doma“, ne da bi to niti najmanj javili odberu „Podpornega društva tobačnega delavstva“, če je marsikdo hotel na dele in so deloma tudi nekateri šli, je kriva to socialno-demokratska hinavščina, ki svoje ljudi vzgaja tako, da v nobeni drugi tobačni tovarni ni hoteli ljudi spraviti v stavko, samo v ljubljanski. Taki socialni-demokratski vzgoji delavstva tobačne tovarne opravičeno lahko kličemo: „Fej!“ in upravičeno neče imeti nobene zveze s tako vzgojo! Tudi take soc. dem. vzgoje ne maramo, da bi se delavke pretepalo, kakor so poizkušali nekateri sodrugi 28. novembra.

Socialni demokratje se včeraj niti niso hoteli pridružiti graji, da bi se ženskam, ki so že dosegle volile v občinski zastop, vzela volivna pravica. Niti z besedico se socialno-demokratski govornik ni potegnil zanje! To kaže vsem ženskam: dosedanjim volivkam in tudi nevolivkam, koliko je izvestnim socialnim demokratom v resnici za ženske volivne pravice.

Socialna demokracija naj torej sama obračuna s svojim Tokanom! Slovensko krščansko socialno delavstvo pa pojde na prejšnji boj za pravično volivno reformo v ljubljanski občinski svet. Zapomnilo si bode pa dobro včerajšnje Tokanove izjave, katere je govoril v imenu socialne demokracije. Nikjer se za svoje pravice ne bomo dali okaniti, ne na Dunaju, ne v dež. zboru in tudi ne v občinskem svetu ljubljanskem. Če so nekaterim socialnim demokratom zveze z g. županom Hribarjem več vredne nego načelno stališče socialne demokracije, je to stvar, nad katero bo sodilo delavstvo! Na včerajšnjem shodu ni nihče od nas socialne demokracije napadal, govorilo se je samo za stvar; tisti, ki je drugače nastopil, je le dokazal, da mu ni za

delavstvo, ampak le za strankarstvo. Delavstvo pa potrebuje pozitivnega dela za svoje koristi, najmanj pa potrebuje — švadroneriev.

V boj za ljudske pravice na celi črti!

Nemiri in upor v Rusiji.

Po Peterburgu krožijo vesti, da je ranil veliki knez Dimitro Konstantinovič carja na roki. Nektera poročila pravijo, da ga je ranil celo na glavi.

Med gardnim huzarskim in dragonskim polkom se ponavljajo slučajni nepokorščine, ki povzročujejo vedne aretacije. Neka vest iz Peterburga poroča: Neki veliki knez se je izjavil za diktatorja in je zahteval, da se carja aretirajo. Za našal se je na pomoč socialistov. Imel je somišljenike med garde; aretiranih je bilo med kirazirskim, strelskim in huzarskim polkom skupno 253 oseb. Za verodostojnost te vesti seve ne jamčimo.

Syroszevski.

Iz Varšave poročajo, da je znani pisatelj Syroszevski obsojen na pregnanstvo v Sibirijo in da so mu vzete državljanske pravice.

Dve stotniji aretirani.

V Grednem sta bili aretirani dve stotniji tamošnje konjenice radi nepokorščine.

Novi nemiri.

V Lvov je prišlo mnogo Rusov, da oddajo svoja pisma in brzojavke, ker je po Rusiji poštni in brzojavni promet ustavljen.

Tudi iz Odese je prišlo mnogo ljudi, ki pripovedujejo, da je bil tisti vlak, s katerim so se peljali, zadnji puščen iz Odese. Pravijo, da se pripravljajo splošna železničarska stavka in splošna vstaja. Po Odesi vlada velik strah.

Kijevska posadka odpovedala pokorščino.

Upor v Rusiji raste. Cela kijevska posadka okoli 16000 mož je odpovedala pokorščino. Polki so odposlali na Witteja protest zaradi zapovedanih napadov na ljudstvo. Pri zadnjih nemirih v Kijevu je bilo ubitih 191 oseb, nad 500 pa ranjenih. — Oblasti obučajo v Peterburgu po železniškem brzojavu.

Poizkusi lastnikov časopisov.

V Peterburgu se poizkušali izdajalci časopisov spraviti vojake do tega, da bi prisilili delavstvo po tiskarnah k delu. Poizkus je bil brezuspešen.

Brnski socialni demokratje proti Cehom.

V soboto so se vršile v Brnu občinske volitve v splošni kuriji. Zmagali so Nemci in z njimi zvezani socialni demokratje. Nemški meščanski volivni odbor je postavil štiri kandidate, ki so prodrli, in priporočal pet socialnodemokratskih kandidatov, med njimi dva žida, ki so tudi zmagali. Tako je dobilo po krivdi mednarodne socialne demokracije mesto Brno v splošni kuriji nemški značaj.

Za nemško poveljevanje.

Dubrovnik. Podčastnik Zagorac je bil obsojen na 14 dni zapore, ker je v jakom namestu „Wache marsch“ poveljeval hrvaški.

Mažarska proti samoupravi Reke.

1. t. m. je reški župan naznanil občinskemu svetu, da je mestni guverner odredil po naročilu budimpeštanske vlade, da se ima na Reki ustanoviti takozvana obmejna, pravzaprav vladna policija. V občinskem svetu in na galerijah je nato nastal velik vihar. Občinski svet je konstatiral, da je ta odredba v popolnem nasprotju s § 79 in 127, ki zagotavlja reškemu mestu avtonomijo tudi glede na policijo. Občinstvo na galerijah je živahno vsklikalo: „Zivel Košut“, „Doli z dunajsko kamarilo!“ Občinski svet je izjavil, da se bo udal le sili bajonetov celo na ulicah je prišlo do burnih prizorov in demonstracij.

Kriza na Ogrskem.

Cesar je odobril vse Fejervaryjeve predloge in mu dovolil, da sme samostojno z ustavnimi sredstvi napraviti mir na Ogrskem. Izključeno ni premirje med vlado in koalicijo. Vlada je priobčila članek, v katerem pozivlja koalicijo, naj preneha z nasprotstvi. Nekateri listi pozdravljajo jako toplo poizkus, da pride do sporazumjenja med vlado in koalicijo. Tudi Košut je za spravo. Sploh Košut ni bil zadnji čas odločno radikalen, ker bi rad postal minister.

Ne živi namreč v posebno sijajnih odnosih in mu zato dšči ministrski sedež.

Višje zahteve vojne uprave.

Skupni ministrski svet je odobril zahteve vojne uprave, da se zvišajo v proračunu za 1. 1906. postavkn glede armade in mornarice.

Novi norveški kralj pri papežu.

Rim, 2. decembra. Novi norveški kralj bo obiskal papeža. Apostolski vikar norveški, msgr. Fallize, je bival tu ter je dobil nalog od papeža, ponesti novemu kralju papeževе čestitke. Papež želi za tri skandinavske države ustanoviti internunciato.

Loubet ne bo več predsednik.

Pariz, 2. decembra. Loubet je dal v adresno knjigo natisniti, da od 5. februarja dalje ne stanuje več v Elizeju, ampak v Rue Dante 6. To se pravi, da več ne kandidira za predsednika republike.

Razmere na Spanskem.

Madrid. Položaj v šolah se je poslabšal, ker so dijaki sklenili nadaljevati štrajk. Rektorju vseučilišča so stavljeni vojaški na razpolago.

Upor Hererov udušen?

Berolin, 2. decembra. General Lindequist poroča od 30. m. mes., da je upor Hererov popolnoma udušen.

Bomba v kavarno.

Peterburg, 1. dec. V kavarno „Bristol“ sta bili vrženi dve bombi. 20 oseb je težko ranjenih.

Tolerančni predlog nemškega centra.

Nemški centum je sklenil v svoji seji, da zopet predloži državnemu zboru tolerančni predlog. Predlog o popolnem državnopravnem izjednačenju vseh veroizpovedanj bo centum še nekoliko izpremenil.

Velevlasti proti Turčiji.

„Tribuna“ poroča, da je naprosila Turčija Nemčijo in Italijo, naj posredujejo za rešitev spora. Obe državi sta odgovorili, naj reši Turčija pred vsem spomenico velevlasti in opravila za finančno kontrolo v Makedoniji. Če to Turčija izvrši, sta Nemčija in Italija pripravljene posredovati za rešitev. Pretekli petek so bile manifestacije v carigradskih mošejah. V neki mošaji je naglešal iman med govorom, da je položaj nevaren.

Dnevne novice.

Deželni predsednik g Schwarz se je včeraj v spremstvu svoje gospe soproge za več dni odpeljal na Dunaj.

Politični položaj. Ker se je priglasilo izredno veliko govornikov h govoru min. predsednika Gautscha, bo trajalo državnozbornsko zasedanje najbrže do 21. t. m. Zbornica mora rešiti še pet nujnih predlogov in zato se prične posvetovanje o začasnem proračunu šele 14 t. m. V Lvovu se je vršil včeraj shod rusinskih kmečkih zaupnikov radikalne rusinske stranke. Shodu je predsedoval radikalec Pawlik. Poročal je dr. Trylowski. Vsi govorniki so obsodili spletke poljskega kluba. Sprejeli so resolucijo za splošno, enako in direktno volivno pravico. Prirediti hočejo kmečke shode in če se ne uda poljski klub, izvršiti vse potrebne priprave za kmečke stavko.

Petdesetletnico svojega rojstva je včeraj praznoval prevz. škof tržaško-koperski dr. Frančišek Nagl.

Agitacija socialistov med avstrijsko armado. Iz Kladna poročajo „Pravo Ludo“. Nenadoma sta bila odpoklicana iz Kladna polka št. 94 in 75, ker so se družili vojaški z delavci in celo prepevali delavske pesmi. V Kralupu je kakih 2000 oseb pozdravljalo neki vojaški vlak. Vojakom je govorilo več govornikov.

Tovorno blago za Trst južna železnica, Trst c. kr. drž. železnica, potem Trst prosta luka železniško skladišče se od 4. dec. naprej zopet sprejema. Izvzete so pošiljatve lesa za Trst c. kr. drž. železnica. Za Trst prosta luka južne in c. kr. državne želznice se sprejema le špirit in rezerviranih in sladkor.

Za župnijo St. Gotard je prezentiran g. Anton Hribar.

V konkurz je prišel trgovec Jurij Omejc v Poljanah nad Skofjo Loko.

Grozilna pisma je dobil gostilničar hotela „Balkana“ v Trstu Policija je kot pisca teh pisem prišla 14 let stara Franca Severja iz Ljubljane, ki je izjavil, da mu jih je narekoval oče. Tudi oče mladega Severja je aretiran.

Grozna nesreča. Iz St. Petra na Krasu se nam piše: Na tokajšnji postaji se je ponesrečil dne 3. decembra zvečer ob pol 8 železničar (lampist) Jože Žele iz Hrastja št. 23. Padel je tako nesrečno raz vagon, da se mu je razbila glava in bil v par trenutkih mrtev.

Štrajk na Ogrskem za 19. decembra. Socialistična stranka je sklenila za dan 19. decembra, pe v o d o m o t v e r i t v e d r ž a v n e g a z b o r a g e n e r a l n i š t r a j k , a k o s e v s e s t r a n k e n e i z j a v i j o z a s p l o š n o v o l i v n o p r a v i c o .

Mleko se je podražilo v Gradcu za 2 vin. pri litru.

Kdo bo naslednik Strossmayerjev? Rimski kurija je baje odklonila kandidato prof. Mihaleviča za biskupa v Diakovcu.

Podružnica kranjske avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih. G. sp. dvorni svetnik F. Schaschel je vsled dolgotrajne bolehnosti odložil svoje mesto kot predsednik kranjske podružnice. Vodstvo podružnice prevzel je že podpredsednik g. dr. Danilo Majaron.

Poroki. Poročil se je g. Anton Plahuta, veleposelnik v Gorici, z gđ. Josipino Sedevičič — Poročil se je g. Andrej Hrast, c. kr. orožniški stražmojster, doma iz Kobarida, z gospodično Dragico Peganovo iz Blj.

Novoga pasivnega odpora železničarjev na državni železnici baje ne bo, ker je vlada zagotovila, da izide tekom tedna odlok ministrstva, ki izvrši dane obljube.

Izvanredna lovska sreča. C. g. Peter Hauptman iz Star. trga pri Ložu je v enem dnevu ustrelil s petimi streli pet srn. Nekaj posebnega!

Kongrua. S štajerskega se nam piše: „Correspondenz Blatt“ za kat. l. avstr. duhovščino v svoji zadnji številki opozarja in opominja prav resno, naj duhovniki ne mudoma odpošljejo peticije glede uravnave kongrua na dotičnega državnega poslanca na Dunaj. Cela zadeva je jako nujna in čez vse važna.

Poizkušen samomor. 21. t. m. se je vstrelil v glavo zaradi nezvestobe svoje neveste Talijan Carlotti Ferucio v svojem stanovanju Pod Klancem v radovljiškem okraju. Ranil se je smrtonosno.

C. kr. finančno ministristvo je z odlokom z dne 26. septembra 1905. št. 50978 odredilo, da morajo biti pobotnice o vzgojevalnih uradniških sirot potrjene v zml. § 8 predpisanih določb zakona z dne 14. maja 1896. (drž. zak. št. 74) Ta namreč določa, da župnišča, ki dajejo taka potrdila poleg drugih merodajnih okoliščin tudi še izrečno potrdijo, da so bile sirote takrat, ko so se podpisale pobotnice resnično v preskrbi matere.

Slov. katol. akademično društvo „Danica“ priredi v torek 5. dec. 1905. ob pol 8 zvečer v restavraciji „Trötter“ zum Magistrat l. svoj III. redni občni zbor s sledečim sporedom: Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora „Danice“, čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora „Zarje“, poročilo odbornikov, poročilo odseka „Zore“ in volitev novega revizorja „Zore“, eventualija.

Informacije o prometu in železnici. Od železniškega ravnanjstva iz Bečke se poroča, da bode od zdaj dalje ob določenem času in na določenih postajah uvedene posebne uradne ure, kjer se bodo lahko stranke pri zate nastavljenem uradniku informirale o prometu in tudi pritoževale. Taki uradni dnevi so na Kranjskem: v Ljubljani (državni kolodvor) prvi četrtek, v Novem mestu prvi petek, v Kočevju prvo soboto — tistih mescev, ki nimajo 30 dni.

Ljubljanske novice.

li 105letnica Prešernovega rojstva je bila včeraj. Tem povodom so gojenci in gojenke srednjih šol položili včeraj dopoldne več vencev na Prešernov spomenik, med njimi dva srebrna. Govoril je vseučiliščnik g. Mencinger. — Peli so pred spomenikom in po ulicah narodne pesmi. Sineči ob pol 8. se je zbrala na Marijinem trgu pred Prešernovim spomenikom večja množica dijakov in drugih ljudi. Ko so zapeli par pesmi, so šli z „Živio“ klici po Wolfsovih ulicah in Kongresnem trgu, naposled se se par razšli.

li Prešernova slavnost na uršulinskih vnanjih šolah se je v soboto veličastno izvršila. Manjše učenke so imele zaradi premajhne dvorane njim primerno urejene slavnost posebej. — Večje učenke ljudske šole pa in vse učenke meščanske šole so takoj po odhodu manjših učenk napolnile dvorano, kjer je stala krasno ozaljšana podoba Prešerna, okrog nje nekaj učenk v narodni noši in belih oblekah. Ob navzočnosti g. matere prednice in vsega učiteljskega osebja se je slavnost začela z igranjem na glasovir (učenka Vera Kersnikova). Nato so učenke izraze-

vito in razločno deklamovale več Prešernovih pesmi in zapele mnogo narodnih pesmi. Središče slavnosti je bil slavnostni govor. G. govornik je opisal na kratko pesnikovo življenje večinoma z besedami vzetimi iz njegovih del ter navduševal za slovenstvo s tem, da je navajal krepke izreke navdušenja, ki se nahajajo v narodnih pesmih. Rekel je Sklenimo danes vsi, da: 1. spoštujemo in ljubimo svoj jezik in narod; 2. da ga govorimo radi in povsod; 3. bomo pripravljani zanj tudi kaj žrtvovati. — Te misli je bolj široko razpletel ter vedno vpeljal izreke Prešernove. Konec govora je iz stoterih grl zaoril klic: „Slava Prešernu!“ Na to so zopet prišle na vrsto deklamacije in pevski komadi. Po končani poldruge uro trajajoči slavnosti so se učenke z darovanimi podobami pesnika Prešerna in knjižnicami „Slava Prešernu“ spustile na svoje domove.

Ij Prešernova slavnost v telovadnici tukajšnjega o. kr. moškega in ženskega učiteljišča. V soboto ob 2 uri popoldne so se zorali v telovadnici, kjer je bila lepo okrašena slika Prešernova, učenci obeh vadnic in gojenci učiteljišča. Slavnost se je pričela s pesmijo „Strune mile se glasite, ki je je pel mešan zbor. Nato je imel govor g. prof. Ilešič, ki je razložil, kaj je bil Slovenec Prešern. Med govorom sta se začeli pesmi „Strune“ in „Mornar“ in položila sta se venca pred sliko Prešernovo. Nato je zapel moški zbor „Slava Prešernu“. Sledile so deklamacije. Prešernov sonet „O vrba sredna draga vas domača“ je deklamiral g. Lina Dostalo, „Slovo od mladosti“ pa gosp. Sebaher. Potem je v kratkem govoru zaključil slavnost g. prof. Ilešič. Nato so odkorakali gojenci in gojenke pred spomenik, kjer se gojenci zapeli „Slava Prešernu“.

Ij Javno predavanje jutri radi Miklavževega večerja izostane. **Ij Kališ,** oskrbnik Löwyjeva, baje že nekaj mesecev oficijelno ne izvršuje preskrbovanja služb, koncesije pa še ni odložil in se menda tudi še odveta ni.

Ij Razbite šipe v kazini in na šulfereinski šoli. Na ljubljanski realki vladajo čudne razmere. Da se slovenskim realcem baš briljantno ne gedi to ve že vsak vrabec na stehi. Posebno slabo se je godilo realcu Bogdanu Ferlincu, ki mora vedno prenašati največje zaničevanje in celo udarce svojih nemških kolegov. Pred enim mesecem je bil zopet Frilinc napaden od nemškega realca Favaja, ki ga je tudi pretepel. To pa je Frilinc tako vjezilo, da je v razburjenosti vrgel kamen v nemško šolo in kazino, ter ubil dve šipi vredni 50 K. Sodišče je danes Bogdana Frilince oprostil.

Ij Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem. Ljubezniv delavec Anton Keber, tovarniški delavec v Medvodah, je uničeval dne 19. pr. m. po raznih gestinah strupeni alkohol, kateri mu je popolnoma glavo zmešal. Ko se je zvečer vračal domov se je spravil na svojega sotrpina Janeza Aliča in ga z vso ljubeznostjo opraskal do krvi. Sodišče obsodi hrabrega Antona Kebra na 1 dan zapora in povrniti mora Aliču 5 K odškodnine.

Ljubezniv mož Janez Biol, branjevec in bišni posestnik z Glinc je pred 14 dnevi v nekem prepiru svojo ženo pretepel, ker ima baje preveč namazan jezik. — Sodišče za sedaj Janeza Biola sodnijsko pokara.

Pečenka jim je dišala. Fantje Janez Kaiser, Janez Stembov, Janez Avbelj in Val Žagar vsi iz Tomačevega so vzeli dne 20 t. m. gostilničarki U. Marn v Smartnem ob Savi za 1 K 20 vin. pečenko. Ko jih je radi tega Marn nekoliko oštela, so fantje začeli vpiti in razgrajati, ter so gostilničarki razbili več oprave vredne čez 14 kron. Sodišče obsodi vse obtožence vsakega na 2 dni zapora.

Ij Tujci v Ljubljani. Meseca novembra t. l. je dešlo v Ljubljano 3468 tujcev, za 478 več, kot v istem mesecu lanskega leta in za 119 manj, kot oktobra meseca letos. Od teh se jih je nastanilo v hotelu „Union“ 626, „pri Slonu“ 631, „pri Maliču“ 381, „Lloyd“ 296, „Ilirija“ 140, „pri južnem kolodvoru“ 139, pri „bavarskem dvoru“ 141, pri „avstrijskem cesarju“ 214, pri „Struklju“ 115, pri „Grajzarju“ 64, v ostalih gostilnah in prenočiščih 711. Iz tujih držav jih je bilo med temi 29.

Ij Snežilo je včeraj čez dan po Kamniških in Koroških planinah. Ostra burja brije; temperatura je pri nas padla od +6 na +1 stopinj R.

Ij Dva velika koncerta priredi v „Hotel Ilirija“ Soštajnska godba v četrtek, 7. t. m. in v petek, 8. t. m. zvečer ob 8 uri.

Ij Umrli so: Josip Fortuna, delavec, 79 let, Karlovska cesta 7. V bolnici: Ana Slabe, mestna uboga, 74 let; Mario Dalltu, šolar, 10 let; Ana Kračman, dekla, 22 let; Anton Trogerlič, krošnjar, 38 let.

Ij Božičnica prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva. Kakor druga leta, priredita imenovani društvi tudi letos na praznik sv. Stefana zvečer v veliki dvorani „Mestnega doma“ s sodelovanjem „Društvene godbe“ običajno „Božičnico“, koje čisti dohodek je namenjen društvenemu bolniškemu in podpornemu zakladu. V ta namen hodili bodo prve dni decembra meseca peoblaščenici društva k p. n. dobrotnikom nabirat prispevke in darila. Da se pa pride vsakršnemu preslepljenju v okoliš, imeli bodo nabiralci od odbora podpisana pooblastila previdena z društvenim pečatom. To društvo, ki deluje le v prid človekljubju, se priporoča najtepleje blagonaklonjenosti slav. občinstva.

Stajerske novice.

š Cecilijino društvo za lavantinsko škofijo. Vabilo na Cecilijino slavnost, katere priredi „Cecilijino društvo“ s sodelovanjem gg. bogoslovcev, gojencev o. kr. učiteljišča in zasebnega ženskega učiteljišča v sredo, dne 6. decembra t. l., točno ob pol 6. uri zvečer v stolni cerkvi v Mariboru. Sodeluje pomnož. orkester mestnega gledališča. Vstopnice: Sedeži v 1. in 2. vrsti 2 K, v ostalih 1 K. Vstop v cerkev 40 h, dijak 20 h. Cisti dobiček je namenjen za nove stelne orglje; zato se preplačila hvaležne sprejemata.

š Gledališka predstava v Mariboru. V nedeljo, dne 10. decembra se uprizorijo v „Narodnem domu“ „Rokovnjači“.

Razne stvari. Najnovejše.

Maščevanje varane žene. Neka mlada nevporečena gessa v Cikagi po imenu Weightman je zvedela, da jo je poročil njen mož samo zaradi denarja. To je je tako užalilo, da je vzela zavoj bankovcev, ki jih je prinesla v zakon kot doto, v vrednosti 15.000 dolarjev in vrgla vse v ogenj. Mož se hoče zdaj ed nje ločiti.

Zborovanje tatov. O čiste posebnem zborovanju poročajo „Peterburške novine“. Pišejo, da se je sešlo blizu Moskve okoli 600 tatov k velikemu zborovanju, na katerem se je določil vsakemu beraču poseben okraj mesta za poljubne tatvine. Zborovanje je bilo precej burno, vendar se je končalo mirno v popolni — zadovoljnosti.

Tožba protinekdanjemu srbskemu ministrskemu predsedniku. Vlada toži po belgrajski prefekturi nekdanjega ministrskega predsednika Georgjevića zaradi objavljenja zaupnih državnih aktov.

Ruski železniški uradniki na Poljskem se presili, da se jih prestavi na Rusko, ker se njihovi poljski tovariši nanje metali bombe in nanje streljali.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Dunaj, 4. dec. Vodja železniškega ministrstva Wrba je odlikovan z velikim križcem Franc Jožefovega reda.

Trst, 4. decembra. Tukajšnji posestniki trgovin na drobno se sklenili, da bodo imeli tri nedelje v decembru dopoldne odprto. Trgovski pomočniki in prodajalke so pred takimi trgovinami včeraj priredili hrupne demonstracije in pobili izlozna okna.

Budimpešta, 4. dec. Stavci časopisov so sklenili, da ne stavijo časopisov, ki pišejo proti splošni in enaki volivni pravici in proti socialistom. Radi tega danes časopisi koalicije niso mogli iziti.

Budimpešta, 4. dec. V današnji seji koalicije se bo odločilo, ako sprejme koalicija kompromisne predloge glede veljavne reforme. Ako se stvar ugodno reši, bo konflikt a Ogrskem rešen.

Budimpešta, 4. decembra. V Mariboru Sziget se je včeraj konstituirala Košutova stranka. Grof Apponyi je izjavil, da koalicija ostane složna. Ona se popolnoma strinja s Košutom in je tudi za splošno veljavno pravico.

Praga, 4. dec. Pijani demonstrantje so po noči pobili več šip in odnesli steklenice žganja. 8 oseb je zaprtih.

Belgrad, 4. dec. Danes sta se na tukajšnjem kolodvoru sestala srbski kralj Peter in bolgarski knez Ferdinand. Najprej sta se pogovarjala sama 50 minut, potem pa v navzočnosti srbskega ministrskega predsednika Stojanovića, srbskega ministra zunanjih zadev Zujovića in bolgarskega agenta v Belgradu Rižova. Temu sestanku z ozirom na sedanje razmere na Balkanu pripisujejo veliko važnost.

Belgrad, 4. dec. Včeraj je priredila tukajšnja socialna demokracija velike demonstracije proti novemu obrtnemu zakonu. Pri obhodu je bilo navzočih 10.000 ljudi.

Peterburg, 4. decembra. V tovarniškem mestu Zabrce pri Varšavi je nastal med ravnateljstvom predilnice in med delavstvom razpor radi izplačevanja. Ravnateljstvo je delavce zavrnilo in ti so pričeli stavkati. Pri nastalih izgredih je streljalo delavstvo na kazake s samokresi. 12 kazakov je bilo ubitih in več ranjenih. Tudi delavcev je bilo mnogo ubitih in ranjenih. Trupla so bila tajno pokopana.

Peterburg, 4. dec. Tu je zboroval izvenredno pod predsedovanjem carja ministrski svet, kjer se je razpravljalo o stanju financ, ki je vedno slabše. Kar seti če stanja financ, se je batina najhujšega; pravijo, da stojidržava pred bankerotom.

Moskva, 4. dec. Med upornimi brzoljavnimi, telefonskimi in poštnimi uslužbenci v Moskvi je nastal razpor. En del upornikov je izjavil, da nastopi službo brezpogojno. — Odpor poštnih uslužbencev se konča.

Peterburg, 4. decembra. Poročila iz ruske Poljske javljajo, da se po preklicu obsednega stanja duhovi pomirjajo.

Peterburg, 4. decembra. Casopisje zahteva, naj odstopi minister Durnovo. V prihodnjih dneh je pričakovati važnih dogodkov.

Peterburg, 4. dec. Iz Sevastopela prihajajo poročila, da je vojaško gibanje ondi udušeno, revolucionarno pa še ne.

Kijev, 4. dec. Tu so se uprle tri stotnije petega pijonirskega bataljona ter so peizkušale pregevoriti ostale čete k upor. Posrečilo se jim je to le pri ženijskih četah, 2000 mož, med njimi tudi civilisti je nato hodilo po cestah. Neki general je najprej z lepa poizkušal pregovoriti upornike, potem pa so čete pričele na upornike streljati. Uporniki so odgovarjali s streli. Na nove salve vojaštva so uporniki zbežali, 200 upornikov se je udalo. Na obeh straneh je 70 mrtvih in 300 ranjenih.

Odesa, 4. dec. Na železniških progah, ki drže na Harkov in Sevastopol, so pričeli železničarji stavkati. Šplošna stavka prične danes.

Washington, 4. dec. V železniški vez, v katerem se je peljal Roosevelt, je vrgel neki zidar velik kos svinca, ki je razbil okno poleg kupeja Rooseveltovega in ranil nekega moža steječega za Rooseveltem.

Carigrad, 4. dec. Pridigarjem v mošejah je naročeno, naj prigovarjajo k miru. Policija je dobila strog ukaz aretirati vsakega Turka, ki bi bil pijan na ulici ali bi kazal kaj sovražstva do kristjanov. Velevlasti bodo zasedle jutri otok Lemnos.

Carigrad, 4. dec. V pravdi zaradi napada v Jildizu je Joris že drugič priznaval in razvijal svoja anarhistična načela.

Genf, 4. decembra. V stanovanju najetem od Rusov, se je zgodila velika eksplozija. Več oseb je ranjenih. Došla policija je našla v sobi mnogo eksplozivnih snovi, malih bomb in tajno tiskarno.

Stockholm, 4. dec. Vse brzoljavno uradništvo na Finskem je stopilo v stavko in se izjavilo solidarno z ruskimi tovariši.

London, 4. dec. Demisije angleškega kabineta je vsak čas pričakovati.

Tvrda Grobelnik poroča, da bo radi združenja dveh svojih prodajalnic na drobno sedaj samo pred škofijo na vegalu radi velike zaloge prodajala od danes naprej po izjemno nizkih cenah. Tudi trgovcem na debelo se bo z jake nizkimi cenami postrežalo, torej naj nihče ne zamudi lepe prilike.

Zatekel se je pes

dolg, velik, temnosiv.

Kdor ve kaj o njem, naj blagovolj naznaniti proti nagradi mestni policiji v Ljubljani. — Znamka psa št. 750.

Eričar & Mejač

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 9

priporočata

Kot najbolj praktična darila za

Miklavža

in Božič:

obleke za gospode,

urhne suknje za

gospode, ponočne

suknje za gospode,

kožuhe za gospode,

louske in mestne,

deške obleke vsake

vrste, paleta za dame,

plašče za dame, ko-

stume za dame, ko-

žuhašte boe, dekliško

konfekcijo vsake

vrste.

Zaradi pozne sezone so

cene

zelo znižane.

Ilustrovani ceniki zastonj

in franko.

Kuharica ali gospodinja

vsestransko izurjena, stara 32 let, želi vstopiti v službo najraje pri kakem gospodu župniku.

Odgovor v zaprtem pismu na naslov: Antonija Skaberne, palača „Adria“ št. 105/III. Reka.

Kovačnico

oskrbljeno z vsem potrebnim orodjem, tik glavne ceste in gostilne na dobrem glasu, daje v najem pod ugodnimi pogoji s 1. januarjem 1906 Ivan Bulc, mesar in gostilničar, Mirna, Dolenj.

2474 3-1

Ign. Hladnik op. 50.

Missa Salve Regina

za mešan zbor z orgljami.

Partitura in 4 glasovi 2 K 40 h, posamni glas 20 h.

Dobi se v Kat. bukvarni in pri Schwentnerju v Ljubljani ter pri skladatelju Novomesto.

2374 5-4

Izvrstno praženje kave električnim potom.

Z najpopolnejšo strojno napravo se kavna zrna pražijo popolnoma enakomerno in tako dobiva čist, dobrodišeč, okusen pridelek, ki je prijetnega učinka, pa ne proizvaja vročine. Posebni način, kako se kava praži, odpravlja vse škodljive tvarine, ki so nevarne živcem; tako pražena kava je plemenita pijača, ki pospešuje prebavljanje in zdravje.

1194 104-50

Že en poizkus Vas takoj uveri o izrednih prednostih novega praženja proti zastareli metodi. Za praženje so odlična tale načela:

1. Najpopolnejša naprava za praženje in najpopolnejši tehnični obrat. — 2. Najskrbnejše preizkušanje vseh kavnih vrst glede čistote in dobrote. — 3. Hitra prodaja, vestna postrežba z izbranimi vrstami, največji promet z majhnim dobičkom.

Prva ljubljanska velika pražarna za kavo

Karol Planinšek Dunajska cesta
(postaja električne železnice.)

Več spretnih 2468 2-2

dacarjev

se sprejme v službo s 1. januarjem 1906. — Prosilci, večji slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, ne nad 45 let stari, s kavcijo 500 kron naj pošljejo svoje prošnje s priloženimi spričevali, do 10. decembra 1905 na

Josipa Seidl, v Spodnjo Šiško.

Vzgojiteljica

in učiteljica glasovira

želi vstopiti v službo k boljši družini.

Ponudbe na upravništvo „Slovenca“.

V Komendi na Jezerskem (Kor.)

se odda 1920 že napravljenih

hlodov

z 209'6 m³, 441 smrek z 491'90 m³.

Oferti z 10% vadijem se vložijo pri Komendi Reberca, pošta: Miklavčevo do 31. grudnia t. l. 2432 3-3

Usojam si slavnemu p. n. občinstvu najvljudneje naznaniti, da sem premestila svojo 2434 3-3

mlekarno

s Francovega nabrežja 25 v novo urejeni lokal

Pred škofijo 21

ter se svojim p. n. odjemalcem priporočam za nadaljna cenj. naročila.

Franja Fabjan.

Kupujte narodni kolek!

„Goriško vinarsko društvo“

(registr. zadruga z omejenim jamstvom)

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

pristna in naravna vina

iz Brd, z Vipavskega in s Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje.

Uzorke pošlje na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in reelna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini šte. 22.

2019 10

Anton Šarc

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8.

Specialist za opreme

nevest.

Veliko znižanje cen!

Radi zmanjšanja svoje velike zaloge se popolno razprodajo naslednji predmeti:

suknene in svilnene jopice, vse vrste vezenin, bluze, moderci, posamni namizni prti in servijeti, bri-sače in platnene premete, kakor tudi ženske srajce, hlače in korzeti, tudi posamni modelski predmeti, perila za dame. 2285 10)

Prav priporočljiv nakup. ■ ■ Prosim porabite to priliko!

Pristni tropinovec

lastnega pridelka se dobiva pri

Antonu Ferlanu di Giorgio

posestniku in trgovcu, Rovinj, Istria 2462 12-2

Za pisarno, agenturo ali garçon-stanovanje se odda

dve lepi sobi

na ulico s predsobo na dvorišče, Stari trg 13, II. nadstropje. 2441 3-3

Ondi se odda tudi lepa prodajalna z velikim skladiščem.

Proda se ceno:

Andrej Einspielerjev sloviti „Slovenski prijatelj“, 21 letnikov: 1856—1876; Valvazor, krajevna izdaja; Slomškove slovne „Drobtinice“, 20 letnikov: 1846—1865; Wolfvov nemško-slovenski slovar; Anton Janežič: Zgodovinski katekizem ali krš.-kat. nauk v zgodovinskih izglelih, 3. zvezki; Karl Faulmann: „Die Geschichte der Schrift“ krasno ilustrovano. Prodajo posreduje in pismena vprašanja rešuje iz prijaznosti Ivan Bonač, trgovina papirja v Ljubljani. 2424 3-3

Lepo stanovanje

s štirimi sobami in pritliklinami

se odda

v Wolfvovih ulicah šte. 12.

2429 8-3

Pivovarna Auer.

Koledar

[za kmetovalca 1906] spisal držav. mlek. nadzornik J. Logvart.

Prepotrebni ročni zapisnik

za slov. kmet. podružnice, posestnike, trgovce mlekarje itd. itd.

Vsebina: Koledar za leto 1906. Poštne določbe. Živinoreja. Mlekarkstvo. Vinoreja. Kletarkstvo. Sadržaja. Živino zdravništvo. Važne postavbe. Zapisnik za knjigovodstvo. Zapisnik za beležke.

Cena močno v platno vezane knjižice z žepnicama K1'80, s pošto K2'—

Pri naročilu od 10 kom. višje se razpošilja poštne prosto, na kar opozarjam posebno kmetijske podružnice. Naroči se pri založništvu 2402 5-4

Iv. Bonač v Ljubljani.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

920

NAJFINEJŠE TELEFON 154.

BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA

ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠICA 20 VIN.)

MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent. zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitniskne kavcije.

Est Eskompt in inkasso menio. 23.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Est Borzna naročila. 23.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzidga.

Promet s čeki in nakaznicami.